



Sveučilište u Zagrebu  
Fakultet strojarstva i brodogradnje

# NASLOV DOKTORSKE DISERTACIJE ILI MAGISTARSKOG RADA

DOKTORSKA DISERTACIJA

Mentor:

prof. dr. sc. ime prezime

mr. sc. Moje ime i prezime

ZAGREB, 2003.

## **Podaci za bibliografsku karticu**

*UDK:* xxx.xx

*Ključne riječi:* popis ključnih riječi: maksimalno do deset ...

*Znanstveno područje:* tehničke znanosti

*Znanstveno polje:* zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika

*Institucija u kojoj je rad izrađen:* Fakultet strojarstva i brodogradnje

*Mentor:* dr. sc. ime prezime, prof. u mirovini

*Broj stranica:* 111

*Broj slika:* 111

*Broj tablica:* 111

*Broj korištenih bibliografskih jedinica:* 111

*Datum obrane:* 1. travnja 2005.

*Povjerenstvo:* prvi član povjerenstva,  
drugi član povjerenstva,  
treći član povjerenstva,  
četvrти član povjerenstva,  
peti član povjerenstva

*Institucija u kojoj je rad pohranjen:* Fakultet strojarstva i brodogradnje,  
Sveučilište u Zagrebu

*To Donald E. Knuth . . .*

# Predgovor

Ovdje će se opisati što me i zašto navelo na ovaj rad. Moguće je i ovdje staviti zahvale.

Tekst tekst tekst tekst tekst.

Zagreb, svibanj 2003.

mr. sc. Moje ime i prezime

# Sadržaj

Predgovor	iv
Sadržaj	v
Sažetak	vii
Summary	viii
Popis slika	ix
Popis oznaka	x
<b>1. Uvod</b>	<b>1</b>
1.1. Primjer potpoglavlja . . . . .	1
1.1.1. Primjer potpotpoglavlja . . . . .	1
<b>2. Inducirana brzina u kontrolnoj točki</b>	<b>3</b>
<b>3. Zaključak</b>	<b>6</b>
<b>A. Moj prvi dodatak</b>	<b>7</b>
A.1. Malo poglavlje malog dodatka . . . . .	8
A.1.1. i još manje podpoglavlje . . . . .	8
A.2. Primjer potpoglavlja . . . . .	8
A.2.1. Primjer potpotpoglavlja . . . . .	8
<b>B. i drugi ...</b>	<b>10</b>
B.1. Samo prašim po testu . . . . .	11

<b>Literatura</b>	<b>12</b>
<b>Životopis</b>	<b>13</b>
<b>Biography</b>	<b>14</b>

# **Sažetak**

Kratki sažetak rada na hrvatskom jeziku: najviše jedna stranica . . . Tekst tekst tekst  
tekst tekst tekst.

**Ključne riječi:** popis ključnih riječi: maksimalno do deset . . .

# **Summary**

Short summary of the thesis in one foreign language (english or german or french): up to one page . . . Tekst tekst tekst tekst tekst.

**Keywords:** list of the keywords: up to ten words

# Popis slika

# Popis oznaka

$c$	duljina tetive, [m]	8
$C_l$	lokalni koeficijent uzgona, vidi jednadžbu (A.1)	8
$y$	koordinata po rasponu krila, vidi jednadžbu (1.1)	1
$\Gamma$	intenzitet cirkulacije, [ $\text{m}^2/\text{s}$ ]	1

## Kratice

$dod$	dummy dodatak	11
$FSB$	Fakultet strojarstva i brodogradnje	1
$FSB$	Fakultet strojarstva i brodogradnje	8
$SUZ$	Sveučilište u Zagrebu	2
$SUZ$	Sveučilište u Zagrebu	9

# 1 | Uvod

Ovo poglavlje poslužit će za uvod u problem koji se rješava u ovom radu, te se postavlja odgovarajuća hipoteza za doktorsku disertaciju.

## 1.1. Primjer potpoglavlja

Tekst tekst tekst tekst tekst primjer reference [1], i još jedan [2]. Tekst tekst tekst tekst tekst tekst

Malo će se pozvati kao u šđććžŠĐĆĆŽ na

$$C_l(y) = \frac{2\Gamma(y)}{V_\infty c(y)}, \quad (1.1)$$

### 1.1.1. Primjer potpotpoglavlja

Slijedi prvi primjer slike: FSB.(pogl.sliku 1.1)



Slika 1.1: Primjer slike: kod ove slike primjenjeno je *viseće zaglavljje – hanging caption*



Slika 1.2: Primjer slike: kod ove slike primjenjeno je *viseće zaglavlje – hanging caption*

Slijedi mali primjer slike: SUZ.(pogledaj sliku [1.2](#))

Pored slike dan je i primjer tablice.

Tablica 1.1: Primjer tablice

A	1
B	2
C	3
D	4

## 2

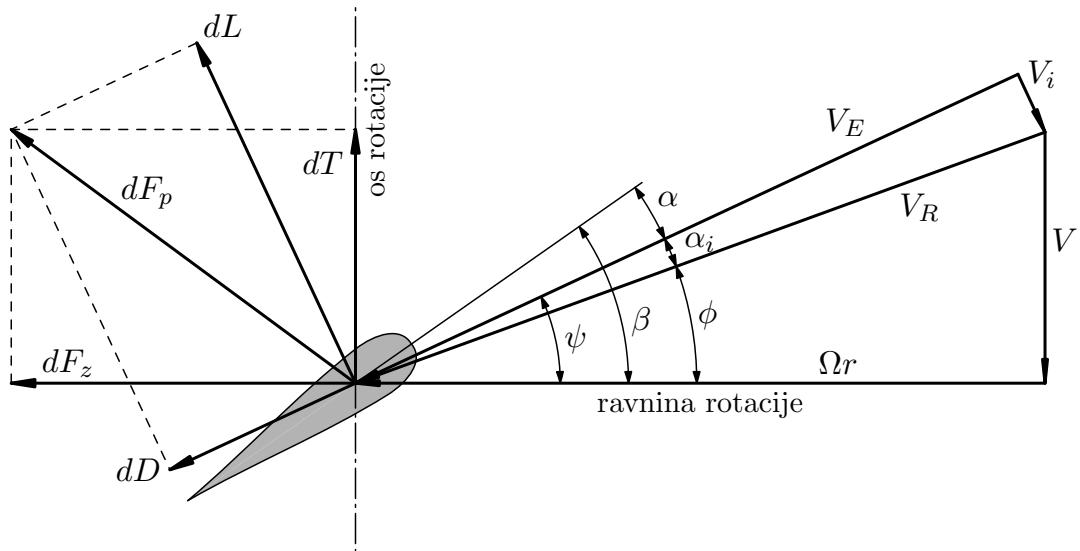
## Inducirana brzina u kontrolnoj točki

Koordinatni sustav postavili smo na slici (2.1)  $\Pi$  vrtlog intenziteta  $\Gamma_j$  segmenta  $j$  inducira u kontrolnoj točki  $C$  segmenta  $k$  brzinu koja je zbroj tri dijela: inducirana brzina od centralnog dijela i inducirane brzine od dva kraka  $\Pi$  vrtloga.

U poglavlju 1. izveli smo na temelju Biot-Savartovog zakona da je inducirana brzina u točki  $C$  od srednjeg dijela  $\Pi$  vrtloga

$$\vec{V}_{AB} = \frac{\Gamma}{4\pi} \frac{r_1 + r_2}{r_1 r_2 (r_1 r_2 + \vec{r}_1 \cdot \vec{r}_2)} \vec{r}_1 \times \vec{r}_2 ,$$

i napravili smo rutinu `ind.m` koja računa inducirani brzinu u točki  $C$  od segmenta  $AB$ . Ulagni parametri su koordinate točaka  $A$ ,  $B$  i  $C$ .



Slika 2.1: Brzine i sile na presjeku kraka propelera sa induciranim brzinom

Po istom obrascu možemo izračunati inducirani brzinu od dijelova  $AD$  i  $BE$  krakova  $\Pi$  vrtloga koji se nalaze na kraku propeler. Inducirana brzina u kontrolnoj točki  $C$  jednaka je zbroju induciranih brzina:

- od pravocrtnog dijela  $AB$  vrtloga,
- od pravocrtnog dijela  $AD$ ,
- od pravocrtnog dijela  $BE$ ,
- od vrtložne niti iz točke  $D$  i
- od vrtložne niti iz točke  $E$ .

Inducirane brzine od vrtložnih niti računa rutina **nit.m**. On izračunava inducirani brzinu od jedne vrtložne niti u tragu propeler. Ulazni parametar su koordinate točke na izlaznom rubu kraka i koordinate kontrolne točke. U toj rutini izračunate su točke na svakih  $\Delta\varphi = 10^0$ , a između tih točaka je pretpostavljeno da je vrtložna nit pravocrtna, te je na nju primijenjena rutina za inducirani brzinu od pravocrtnog segmenta.

Inducirana brzina u točki  $C$

- od vrtložne niti iz točke  $E$ :  $\vec{K}(E, \dots, C) \cdot \Gamma_j$ ,
- od vrtložne niti iz točke  $D$ :  $-\vec{K}(D, \dots, C) \cdot \Gamma_j$ .

Znak - zbog obrnutog smjera vrtloga duž niti iz točke  $D$  u odnosu na vrtlog na niti iz točke  $E$ . Konačno ukupna inducirana brzina u kontrolnoj točki  $C_k$  od  $\Pi_j$  vrtloga

$$\begin{aligned}\Delta \vec{V}_{kj} &= \underbrace{\vec{K}(A, B, C)}_{\text{rutina ind}} \cdot \Gamma_j + \underbrace{\vec{K}(A, D, C)}_{\text{rutina ind}} \cdot \Gamma_j + \underbrace{\vec{K}(D, \dots, C)}_{\text{rutina nit}} \cdot \Gamma_j \\ &\quad - \underbrace{\vec{K}(B, E, C)}_{\text{rutina ind}} \cdot \Gamma_j - \underbrace{\vec{K}(E, \dots, C)}_{\text{rutina nit}} \cdot \Gamma_j \\ \Delta \vec{V}_{kj} &= [\vec{K}(A, B, C) + \vec{K}(A, D, C) + \vec{K}(D, \dots, C) \\ &\quad - \vec{K}(B, E, C) - \vec{K}(E, \dots, C)] \cdot \Gamma_j \\ \Delta \vec{V}_{kj} &= \vec{K}_{kj} \cdot \Gamma_j,\end{aligned}$$

gdje je:

$$\begin{aligned}\vec{K}_{kj}(A, B, C, D, E) &= \vec{K}(A, B, C) + \vec{K}(A, D, C) + \vec{K}(D, \dots, C) \\ &\quad - \vec{K}(B, E, C) - \vec{K}(E, \dots, C).\end{aligned}$$

Rutina `vrtlog.m` računa vektor  $\vec{K}_{kj}$  za zadane koordinate kontrolne točke  $C_k$  i zadani segment  $j$  (poznate koordinate točaka:  $A, B, D$  i  $E$ )

S obzirom da mi promatramo samo slučaj kad je brzina leta u pravcu ose propelera, na drugom i trećem kraku bit će isti sustav vrtloga  $\Gamma_1, \Gamma_2, \dots, \Gamma_j, \dots, \Gamma_m$  kao na prvom kraku, ali će koeficijenti  $\vec{K}_{kj}$  biti različiti. Koordinate kontrolne točke  $C$  su iste, a koordinate točaka  $A, B, D$  i  $E$  se okreću za  $2\pi/N$  gdje  $N$  broj krakova propelera. Ako označimo koordinate točke  $A'$  na prvom kraku sa

$$[x'_A \quad y'_A \quad z']^T .$$

onda točka  $A''$  na drugom kraku ima koordinate:

$$\begin{bmatrix} x''_A \\ y''_A \\ z''_A \end{bmatrix} = \mathbf{L}_x \left( \frac{2\pi}{N} \right) \cdot \begin{bmatrix} x'_A \\ y'_A \\ z'_A \end{bmatrix} ,$$

i isto tako za koordinate  $B'', D''$  i  $E''$ . Pri tome  $\mathbf{L}_x \left( \frac{2\pi}{N} \right)$  je matrica transformacije za rotaciju oko osi  $x$  za kut  $\left( \frac{2\pi}{N} \right)$ . Koordinate točaka na trećem kraku nalazimo kad koordinate s drugog kraka još jednom okrenemo za  $2\pi/N$ . Tako konačno dobivamo inducirnu brzinu u kontrolnoj točki  $C_k$  od tri  $\Pi$  vrtloga koji imaju intenzitet  $\Gamma_j$  na tri kraka simetrično raspoređena

$$\begin{aligned} \vec{V}_{kj} = & \left[ \vec{K}(A'_j, B'_j, C_k, D'_j, E'_j) \right. \\ & + \vec{K}(A''_j, B''_j, C_k, D''_j, E''_j) \\ & \left. + \vec{K}(A'''_j, B'''_j, C_k, D'''_j, E'''_j) \right] \cdot \Gamma_j , \end{aligned}$$

ili kraće

$$\vec{V}_k = \vec{K}_{kj} \cdot \Gamma_j .$$

i konačno kad zbrojimo u kontrolnoj točki  $C_k$  inducirane brzine od svih vrtloga dobivamo ukupnu inducirnu brzinu u kontrolnoj točki

$$\vec{V}_k = \sum_{j=1}^{j=m} \vec{K}_{kj} \cdot \Gamma_j .$$

### **3 | Zaključak**

I na kraju u ovom poglavlju potrebno je istaknuti glavne rezultate rada i moguće smjernice za daljnji rad. Kod doktorske disertacije ovo poglavlje mora sadržavati i prikaz orginalnog znanstvenog doprinosa pristupnika odgovarajućem znanstvenom području.

Tekst tekst tekst tekst tekst.

## A | Moj prvi dodatak

Zapravo nemam ništa!

Pa ni na ovoj stranici!

## A.1. Malo poglavlje malog dodatka

### A.1.1. i još manje podpoglavlje

Ovo poglavlje poslužit će za uvod u problem koji se rješava u ovom radu, te se postavlja odgovarajuća hipoteza za doktorsku disertaciju.

## A.2. Primjer potpoglavlja

Tekst tekst tekst tekst tekst primjer reference [1], i još jedan [2]. Tekst tekst tekst tekst tekst tekst

Malo će se pozvati ((A.1)) kao u šđčćžŠĐČĆŽ na

$$C_l(y) = \frac{2\Gamma(y)}{V_\infty c(y)}, \quad (\text{A.1})$$

### A.2.1. Primjer potpotpoglavlja

Slijedi prvi primjer slike: FSB.(pogl.sliku A.1)



Slika A.1: Primjer slike: kod ove slike primjenjeno je *viseće zaglavljje – hanging caption*



Slika A.2: Primjer slike: kod ove slike primjenjeno je *viseće zaglavje – hanging caption*

Slijedi mali primjer slike: SUZ.(pogledaj sliku [A.2](#))

Pored slike dan je i primjer tablice ([A.1](#)).

Tablica A.1: Primjer tablice

A	1
B	2
C	3
D	4

## B | i drugi . . .

. . . Opet ništa osim ove slike: [B.1](#)



Slika B.1: Primjer slike u prilogu

## B.1. Samo prašim po testu

Ovo poglavlje poslužit će za uvod u problem koji se rješava u ovom radu, te se postavlja odgovarajuća hipoteza za doktorsku disertaciju.

# Literatura

- [1] Édouard Masterly. Mastering thesis writing. Master's thesis, Stanford University, 1988.
- [2] Donald E. Knuth. *Fundamental Algorithms*, volume 1 of *The Art of Computer Programming*, section 1.2, pages 10–119. Addison-Wesley, Reading, Massachusetts, second edition, 10 January 1973.

# **Životopis**

Ovdje dođe životopis autora na hrvatskom jeziku: najviše jedna stranica. Tekst tekst  
tekst tekst tekst tekst

# **Biography**

Here goes biography of the author: one page maximum, Tekst tekst tekst tekst tekst  
tekst